Universitets- och högskolerådet

Rådet för reglerade yrken

16 september 2022



www.uhr.se

Handels- och samarbetsavtal mellan EU och Storbritannien

Handels- och samarbetsavtalet undertecknades den 30 december 2020, tillämpades provisoriskt från den 1 januari 2021 och trädde i kraft den 1 maj 2021.

ARTIKEL 158

Yrkeskvalifikationer

1. Inget i denna artikel ska hindra en part från att kräva att fysiska personer har de yrkeskvalifikationer som krävs för den berörda verksamhetssektorn på det territorium där verksamheten utförs.[1]

2. De yrkesorganisationer eller myndigheter som är relevanta för den berörda verksamhetssektorn inom sina respektive territorier får utarbeta och lämna gemensamma rekommendationer om erkännande av yrkeskvalifikationer till partnerskapsrådet. Sådana gemensamma rekommendationer ska stödjas av en evidensbaserad bedömning av

a) det ekonomiska värdet av en planerad överenskommelse om erkännande av yrkeskvalifikationer, och

b) förenligheten mellan de respektive ordningarna, dvs. i vilken utsträckning de krav som respektive part tillämpar för auktorisation, legitimering, drift och certifiering är förenliga.

3. När partnerskapsrådet mottagit en gemensam rekommendation ska det inom rimlig tid se över dess överensstämmelse med denna avdelning. Partnerskapsrådet får efter en sådan översyn utarbeta och anta en överenskommelse om villkoren för erkännande av yrkeskvalifikationer genom beslut som en bilaga till detta avtal, vilken ska anses utgöra en integrerad del av denna avdelning.[2]

4. En överenskommelse som avses i punkt 3 ska innehålla villkor för erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats i unionen och yrkeskvalifikationer som förvärvats i Förenade kungariket för en verksamhet som omfattas av denna avdelning och avdelning III i denna rubrik.

5. De riktlinjer för överenskommelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som anges i bilaga 24 ska beaktas vid utarbetandet av de gemensamma rekommendationer som avses i punkt 2 i denna artikel och av partnerskapsrådet vid bedömningen av om en sådan överenskommelse ska antas, såsom avses i punkt 3 i denna artikel.

---

[1] För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte ska tolkas som att den hindrar förhandlingar om och ingående av ett eller flera avtal mellan parterna om erkännande av yrkeskvalifikationer på villkor och krav som skiljer sig från dem som föreskrivs i denna artikel.

[2] För tydlighetens skull påpekas att sådana överenskommelser inte får leda till automatiskt erkännande av kvalifikationer, utan i båda parters ömsesidiga intresse ska fastställa villkoren för de behöriga myndigheter som beviljar erkännande.

RIKTLINJER FÖR ÖVERENSKOMMELSER OM ERKÄNNANDE AV YRKESKVALIFIKATIONER

AVSNITT A

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Inledning

1. Denna bilaga innehåller riktlinjer för överenskommelser om villkoren för erkännande av yrkeskvalifikationer (överenskommelser), i enlighet med artikel 158 i detta avtal.

2. Enligt artikel 158 i detta avtal ska dessa riktlinjer beaktas när gemensamma rekommendationer utarbetas av parternas yrkesorganisationer eller myndigheter (gemensamma rekommendationer).

3. Riktlinjerna är inte bindande, inte uttömmande och ändrar eller påverkar inte en parts rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal. De anger det typiska innehållet i överenskommelser och ger allmänna anvisningar om det ekonomiska värdet av en överenskommelse och om förenligheten mellan de respektive ordningarna för yrkeskvalifikationer.

4. Det är möjligt att inte alla element i dessa riktlinjer är relevanta i alla fall, och yrkesorganisationer och myndigheter är fria att i sina gemensamma rekommendationer ta med alla andra element som de anser relevanta för yrkesverksamhetens och yrkesverksamhetens struktur, i överensstämmelse med detta avtal.

5. Partnerskapsrådet bör ta hänsyn till riktlinjerna när det fattar beslut om att utarbeta och anta överenskommelser. De påverkar inte dess översyn av överensstämmelsen mellan gemensamma rekommendationer och del två rubrik ett avdelning II i detta avtal och dess utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller att beakta de faktorer som den anser vara relevanta, inbegripet dem som ingår i gemensamma rekommendationer.

AVSNITT B

EN ÖVERENSKOMMELSES FORM OCH INNEHÅLL

6. I detta avsnitt fastställs det typiska innehållet i en överenskommelse, varav en del inte faller inom ansvarsområdet för de yrkesorganisationer eller myndigheter som utarbetar gemensamma rekommendationer. Dessa aspekter utgör dock användbar information som ska beaktas vid utarbetandet av gemensamma rekommendationer, så att de är bättre anpassade till det möjliga tillämpningsområdet för en överenskommelse.

7. Frågor som särskilt tas upp i detta avtal och som är tillämpliga på överenskommelser (t.ex. det geografiska tillämpningsområdet för en överenskommelse, dess samverkan

med planerade icke-överensstämmande åtgärder, systemet för tvistlösning, överklagandemekanismer, övervaknings- och översynsmekanismer för överenskommelsen) bör inte tas upp i gemensamma rekommendationer.

8. I en överenskommelse kan olika mekanismer för erkännande av yrkeskvalifikationer inom en part anges. Den kan också vara begränsad, men inte nödvändigtvis, till att fastställa överenskommelsens räckvidd, förfaranderegler, verkan av erkännande och ytterligare krav samt administrativa arrangemang.

9. En överenskommelse som antas av partnerskapsrådet ska återspegla den grad av utrymme för skönsmässig bedömning som är avsedd att bevaras för behöriga myndigheter som beslutar om erkännande.

En överenskommelses tillämpningsområde

10. I överenskommelsen ska följande anges:

    a) Specifika reglerade yrken, relevanta yrkestitlar och verksamhet eller grupper av verksamheter som omfattas av utövandet av det reglerade yrket i båda parterna (omfattningen av utövandet).

    b) Huruvida det omfattar erkännande av yrkeskvalifikationer för tillträde till yrkesverksamhet på visstids- eller tillsvidarebasis.

Villkor för erkännande

11. I överenskommelsen kan bland annat specificeras

    a) de yrkeskvalifikationer som krävs för erkännande enligt överenskommelsen (t.ex. bevis på formella kvalifikationer, yrkeserfarenhet eller annat kompetensbevis),

    b) det utrymme för skönsmässig bedömning som erkännandemyndigheterna har vid bedömningen av ansökningar om erkännande av dessa kvalifikationer, och

    c) förfarandena för att hantera variationer och skillnader mellan yrkeskvalifikationer och metoder för att överbrygga skillnaderna, inbegripet möjligheten att införa kompensationsåtgärder eller andra relevanta villkor och begränsningar.

Förfarandebestämmelser

12. I överenskommelsen får anges

    a) de handlingar som krävs och den form i vilken de ska uppvisas (t.ex. på elektronisk väg eller på annat sätt, om de bör styrkas med översättningar eller äkthetsintyg osv.),

    b) stegen och förfarandena i erkännandeprocessen, inbegripet de som rör eventuella kompensationsåtgärder, motsvarande skyldigheter och tidsfrister, och

c) tillgång till information som är relevant för alla aspekter av erkännandeprocesserna och kraven.

Verkan av erkännande och ytterligare krav

13. Överenskommelsen kan innehålla bestämmelser om verkan av erkännande (i förekommande fall även med avseende på olika leveranssätt).

14. Överenskommelsen får innehålla en beskrivning av eventuella ytterligare krav för det faktiska utövandet av det reglerade yrket i värdparten. Sådana krav kan omfatta

    a) krav på registrering hos lokala myndigheter,

    b) lämpliga språkkunskaper,

    c) bevis på gott namn,

    d) efterlevnad av värdpartens krav på användning av handelsnamn eller firmanamn,

    e) efterlevnad av värdpartens regler om etik, oberoende och yrkesetik,

    f) krav på yrkesansvarsförsäkring,

    g) regler om disciplinära åtgärder, ekonomiskt ansvar och yrkesansvar, och

    h) krav på kontinuerlig utveckling i yrket.

Förvaltning av överenskommelsen

15. Överenskommelsen bör ange på vilka villkor den kan ses över eller upphävas samt verkan av eventuella översyner eller upphävanden. Man kan också överväga att inkludera bestämmelser om verkan av ett tidigare beviljat erkännande.

AVSNITT C

DET EKONOMISKA VÄRDET AV EN PLANERAD ÖVERENSKOMMELSE

16. Enligt artikel 158.2 i detta avtal ska gemensamma rekommendationer stödjas av en evidensbaserad bedömning av det ekonomiska värdet av en planerad överenskommelse. Detta kan bestå i en utvärdering av de ekonomiska fördelar som en överenskommelse förväntas medföra för båda parternas ekonomier. En sådan bedömning kan vara till hjälp för partnerskapsrådet vid utarbetandet och antagandet av en överenskommelse.

17. Aspekter som den befintliga graden av öppenhet på marknaden, industrins behov, marknadstrender och marknadsutveckling, kundernas förväntningar och krav samt affärsmöjligheter skulle vara användbara element.

18. Utvärderingen behöver inte vara en fullständig och detaljerad ekonomisk analys, men den bör innehålla en förklaring av yrkets intresse och de förväntade fördelarna för parterna av att en överenskommelse antas.

AVSNITT D

FÖRENLIGHET MELLAN DE RESPEKTIVE ORDNINGARNA FÖR YRKESKVALIFIKATIONER

19. Enligt artikel 158.2 i detta avtal ska gemensamma rekommendationer underbyggas av en evidensbaserad bedömning av förenligheten mellan de respektive ordningarna för yrkeskvalifikationer. Denna bedömning kan vara till hjälp för partnerskapsrådet vid utarbetandet och antagandet av en överenskommelse.

20. Följande förfarande syftar till att vägleda yrkesorganisationer och myndigheter vid bedömningen av förenligheten mellan respektive yrkeskvalifikationer och verksamhet i syfte att förenkla och underlätta erkännandet av yrkeskvalifikationer.

Steg ett: Bedömning av omfattningen av utövandet och yrkeskvalifikationer som krävs för att utöva det reglerade yrket i varje part

21. Bedömningen av omfattningen av utövandet och yrkeskvalifikationer som krävs för att utöva ett reglerat yrke i varje part bör bygga på all relevant information.

22. Följande element bör identifieras:

a) Verksamheter eller grupper av verksamheter som omfattas av utövandet av det reglerade yrkets i varje part.

b) De yrkeskvalifikationer som krävs av varje part för att utöva det reglerade yrket, vilka kan omfatta följande:

   i) Minimikrav på utbildning, till exempel inträdeskrav, utbildningsnivå, studiernas längd och studiernas innehåll.

   ii) Minimikrav på yrkeserfarenhet, t.ex. plats, längd och villkor för praktisk utbildning eller
   handledning före registrering, tillståndsgivning eller motsvarande.

   iii) Slutprov, särskilt yrkesrelaterade.

   iv) Erhållande av yrkeslegitimation eller motsvarande, som bland annat intygar att de nödvändiga yrkeskvalifikationskraven för utövandet av yrket är uppfyllda.

Steg två: Utvärdering av skillnaden mellan omfattningen av utövandet och nödvändiga yrkeskvalifikationer för att utöva det reglerade yrket i varje part

23. Utvärdering av skillnaden mellan omfattningen av utövandet, eller i de nödvändiga yrkeskvalifikationer för att utöva det reglerade yrket, i varje part, bör särskilt omfatta väsentliga skillnader.

24. Väsentliga skillnader i omfattningen av utövandet får föreligga om samtliga följande villkor är uppfyllda:

    a) En eller flera verksamheter som omfattas av ett reglerat yrke i värdparten omfattas inte av motsvarande yrke i ursprungsparten.

    b) Sådan verksamhet omfattas av särskild utbildning i värdparten.

    c) Utbildningen för sådan verksamhet i värdparten omfattar områden som skiljer sig väsentligt från dem som omfattas av sökandens kvalifikationer.

25. Väsentliga skillnader i de yrkeskvalifikationer som krävs för att utöva ett reglerat yrke kan föreligga om det finns skillnader i parternas krav när det gäller nivån på, längden på eller innehållet i den utbildning som krävs för utövandet av den verksamhet som omfattas av det reglerade yrket.

Steg tre: Erkännandemekanismer

26. Det kan finnas olika mekanismer för erkännande av yrkeskvalifikationer beroende på omständigheterna. Det kan finnas olika mekanismer inom en part.

27. Om det inte föreligger några väsentliga skillnader i fråga om omfattningen av utövandet och de yrkeskvalifikationer som krävs för att utöva ett reglerat yrke, kan en överenskommelse föreskriva ett enklare och mer rationaliserat förfarande för erkännande än vad som skulle vara fallet om det finns väsentliga skillnader.

28. Om det föreligger väsentliga skillnader kan det i överenskommelsen föreskrivas kompensationsåtgärder som är tillräckliga för att avhjälpa sådana skillnader.

29. Om kompensationsåtgärder används för att minska väsentliga skillnader, bör de stå i proportion till den skiljaktighet som de är avsedda att avhjälpa. All praktisk yrkeserfarenhet eller formellt validerad utbildning kan beaktas för att bedöma omfattningen av de nödvändiga kompensationsåtgärderna.

30. Oavsett om skillnaden är väsentlig eller ej, får överenskommelsen återspegla den grad av handlingsfrihet som är avsedd att bevaras för behöriga myndigheter som beslutar om erkännande.

31. Kompensationsåtgärder kan anta olika former, bland annat

    a) en period av övervakat utövande av ett reglerat yrke i värdparten, eventuellt åtföljt av vidareutbildning, under ansvar av en kvalificerad person och med reglerad bedömning,

b) ett prov som har utförts eller erkänts av värdpartens behöriga myndigheter för att bedöma sökandens förmåga att utöva ett reglerat yrke i den parten, eller

b) en tillfällig begränsning av omfattningen av utövandet, eller en kombination av dessa.

32. Överenskommelsen skulle kunna innebära att sökande får möjlighet att välja mellan olika kompensationsåtgärder, om detta skulle kunna begränsa den administrativa bördan för sökande och sådana åtgärder är likvärdiga.

_____